

กรณีศึกษานักรบผู้กล้า : หน่วยพัฒนาสันติ ๓๐ - ๑๘ กับชาวบ้านตาเปาะ

“ บ้านตาเปาะ ” ตั้งอยู่บริเวณ เขิงเขาบูโดในเขต ต.สุวาริ อ.เรือเสาะ จ.นราธิวาส บริเวณรอยต่อระหว่าง จ.ยะลา กับ จ.นราธิวาส ห่างจากตัว อ.เรือเสาะไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ ๑๕ กม. หมู่บ้านแห่งนี้เดิมเป็นหมู่บ้านที่มีความสงบร่มเย็นดังเช่นหมู่บ้านทั่วไป จนเมื่อขบวนการก่อความไม่สงบเข้ามาอาศัยหมู่บ้านและบริเวณโดยรอบ เป็นพื้นที่พักพิง พื้นที่ทำการฝึก และหลบซ่อนตัว เพราะนอกจากจะเป็นหมู่บ้านที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลจากศูนย์กลางอำนาจรัฐแล้ว ในกรณีถูกติดตามจับกุมจากเจ้าหน้าที่รัฐ จะสามารถหลบหนีขึ้นไปที่ เขาบูโด อีกทั้งยังสามารถหลบหนีตามเส้นทางอื่น ๆ ได้อีกหลายเส้นทาง จึง ถือเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตอิทธิพลของกลุ่มก่อความไม่สงบอย่างแท้จริง ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

เมื่อต้นปี ๒๕๔๗ นายคุณละหะเล็ง บามาสกา หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า “ โต้ะอีม่ามฮาเล็ง ” ได้เข้ามาในหมู่บ้านตาเปาะแห่งนี้ เพื่อทำการปลุกระดมชาวบ้านให้ต่อต้านอำนาจรัฐ โดยการบิดเบือนหลักทางศาสนา และใช้ข้ออ้างทางประวัติศาสตร์รัฐปัตตานี ชาติพันธ์มลายู ชักจูงโน้มน้าวให้ชาวบ้านส่วนใหญ่เข้าร่วมพิธีชูมเปาะ (สาบานตน) เพื่อเข้าร่วมขบวนการก่อความไม่สงบ ด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ชาวบ้านตาเปาะจึงได้เข้าร่วมพิธี และให้การสนับสนุนขบวนการก่อความไม่สงบ พร้อมๆ กับปฏิเสธอำนาจรัฐ



ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา เจ้าหน้าที่รัฐได้เข้าไปกดดันด้วยการปิดล้อมตรวจค้นจับกุมขบวนการก่อความไม่สงบและชาวบ้านที่ให้การสนับสนุนอยู่หลายครั้ง จึงเกิดปัญหา และเงื่อนไชระหว่างกันโดยต่อเนื่อง เป็นผลให้ชาวบ้านมีความหวาดระแวง ไม่ให้ความร่วมมือ และเกลียดชังเจ้าหน้าที่รัฐ

ในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ พล.ต.ธีรชัย นาควานิช ผบ.ฉก.นราธิวาส ได้สั่งการให้ หน่วยพัฒนาสันติที่ ๓๐ - ๑๘ ซึ่งขึ้นควบคุมทางยุทธการ

กับ ฉก.นราธิวาส มีอัตรากำลังพลจำนวน ๒๖ นาย ประกอบด้วย ทพ. จำนวน ๒๐ นาย, ตร.จำนวน ๒ นาย และ อส.จำนวน ๔ นาย มี จ.ส.อ.บุญประเสริฐ พรหมกุล สังกัด ฉก.ทพ. ๔๖ เป็น ผบ.หน่วย เข้าไปตั้งฐานปฏิบัติการในหมู่บ้าน เพื่อสร้างความเข้าใจ ลดความหวาดระแวง ระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับประชาชน ลดและทำลายอิทธิพลของกลุ่มก่อความไม่สงบภายในหมู่บ้าน พร้อมกับเสริมสร้างหมู่บ้านให้เป็นชุมชนเข้มแข็ง มีความสงบสุขอย่างยั่งยืนต่อไปโดยให้ยึดถือหลักแนวทางพระราชทาน “ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ”

เป็นไปตามที่คาดการณ์ หน่วยพัฒนาสันติ ๓๐ - ๑๘ ต้องพบกับการต่อต้านของชาวบ้าน อย่างหนัก เมื่อเข้าปฏิบัติงานในหมู่บ้าน ไม่ว่าจะเป็นการไม่ยอมให้เข้าไปตั้งฐานปฏิบัติการภายในหมู่บ้าน การแสดงออกทางแววตา สีหน้า ท่าทางที่ไม่เป็นมิตร การไม่ให้ความร่วมมือ ตลอดจนการข่มขู่ที่จะทำร้ายหมายเอาชีวิต รวมทั้งแสดงออกถึงการต่อต้านอื่นๆ อีกหลายรูปแบบ แต่ด้วยศักยภาพของกำลังพลภายในหน่วย จึงสามารถสร้างฐานปฏิบัติการของหน่วยภายในหมู่บ้าน เพื่อเป็นสัญลักษณ์แห่งอำนาจรัฐ โดยคาดหวังว่าจะใช้เป็นสถานที่นัดพบ พุดคุยของคณะกรรมการหมู่บ้านและชาวบ้านในพื้นที่กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ มุ่งให้ชาวบ้าน



เกิดความเชื่อมั่นว่าหน่วยทหารจะเข้าร่วมพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างจริงจัง จริงใจ ซึ่งหน่วยได้เขียนแผนป้ายขนาดใหญ่ในฐานปฏิบัติการ เพื่อเตือนสติกำลังพลทุกนายว่า “ ที่นั่งที่ดีที่สุด คือนั่งในหัวใจประชาชน ”

“ วันนี้บ้านเมืองมีปัญหา พวกเราได้รับเกียรติและโอกาสให้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชาติ ขอให้พวกเรามีความภาคภูมิใจ จงมุ่งมั่นทุ่มเทใช้สติปัญญาทำภารกิจในครั้งนี้ให้สำเร็จโดยเร็ว โดย

หน่วยพัฒนาสันติที่ ๓๐ - ๑๘ ต้องเป็นหน่วยที่ **เข้าใจ เข้าถึง ฟังได้** ” จ.ส.อ. บุญประเสริฐ ฯ กล่าวกับกำลังพลภายในหน่วย

การปฏิบัติงานในระยะแรกหลังจากที่สามารถตั้งฐานปฏิบัติการในหมู่บ้านได้ หน่วยได้สืบสภาพหมู่บ้าน และสร้างความเข้าใจ รวมถึงสภาพปัญหาต่างๆ จากนั้นได้เข้าหาชาวบ้านทุกกลุ่ม ผ่านเครื่องมือต่าง ๆ ตามขีดความสามารถ ด้วยความจริงใจ เพื่อสร้างความสนิทสนมคุ้นเคย อันจะนำมาสู่ความไว้วางใจกัน โดยแนะนำให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แนะนำการประกอบอาชีพเสริมต่าง ๆ อันเป็นการเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย เช่นการทำส้มไม้ การปรับปรุงพื้นที่รกร้างว่างเปล่า ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ให้เป็นแปลงผักสวนครัว การเพาะเลี้ยงด้วงสาคร เลี้ยงไก่ไข่ เลี้ยงปลาจระเม็ดน้ำจืด พร้อมทั้งช่วยจัดหาตลาดให้จำหน่ายผลิตผลต่างๆ ได้ในราคาดี อีกทั้งให้ความช่วยเหลือในทุกโอกาสที่สามารถกระทำได้



เช่นการให้บริการทางการแพทย์ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ เห็นความตั้งใจจริงของหน่วย ซึ่งในระยะแรก ก็มีปัญหาอุปสรรคบ้าง แต่ต่อมา ชาวบ้านก็มีความไว้วางใจต่อกำลังพลของหน่วยมากขึ้นตามลำดับ

จากความตั้งใจจริงในการปฏิบัติงาน ในที่สุด หน่วยพัฒนาสันติที่ ๓๐ - ๑๘ สามารถเชิญแกนนำ ที่มี หมาย พ.ร.ก. ๗ จำนวน ๖ คนมาพบปะพูดคุย ชี้แจงข้อเท็จจริง สร้างความเข้าใจ ซึ่งแกนนำฯ ทั้ง ๖ คน



ต่างให้สัญญาว่าจะกลับตัวกลับใจ ให้ความร่วมมือกับ หน่วย และเจ้าหน้าที่รัฐอย่างเต็มที่ ซึ่งจากการพบปะ พูดคุยดังกล่าว นำไปสู่การประชุมผู้นำหมู่บ้าน และการ ประชุมคณะกรรมการหมู่บ้าน เกี่ยวกับแนวทางการ ดำเนินการของหมู่บ้านในเวลาต่อมา เพื่อให้ชุมชน บ้านตาเปาะมีสงบร่มเย็น มีความมั่นคงปลอดภัยและมี คุณภาพ เป็นชุมชนเข้มแข็ง โดยในลำดับแรก จะต้องนำ สิ่งที่ยังเป็นสิ่งค้างคาใจของชาวบ้านออกไปก่อน ด้วย

การถอนชุมเปาะ(คำสาบาน) ในการเข้าร่วมกับขบวนการก่อความไม่สงบ และประกาศเจตจำนงที่จะ ร่วมกันทำให้หมู่บ้านเกิดสันติสุขอย่างยั่งยืน ซึ่งได้จัดกิจกรรมในวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๒ บริเวณ มัสยิดนุรุดยาบาล ภายใต้ชื่องานว่า “บ้าน ตาเปาะสันติสุข” โดยมี พ.อ.สมพล ปานกุล รอง ผบ.ฉก. นราธิวาส เป็นประธานในพิธี ซึ่งมีหัวหน้าส่วนราชการ พร้อมทั้งสื่อมวลชนแขนงต่างๆ จำนวนมากเข้า



ร่วมพิธี ท่ามกลางชาวบ้านตาเปาะทั้งหมู่บ้าน กว่า ๑,๐๐๐ คน ในพิธี มี การจัดกิจกรรมละหมาดฮายัต เพื่อขอความสงบและความสันติสุขกลับ สู่พื้นที่ของตนเอง การถอนชุมเปาะ การเปิดป้ายโครงการตาเปาะ สันติสุข การมอบธงชาติไทยให้กับชาวบ้าน และการปฏิญาณตนต่อหน้า พระบรม

และจะช่วยปกป้องดูแล ของงานเป็นไปด้วยความชื่น หลังน้ำตาด้วยความปลื้มปิติ กล่าวไว้ว่า “ ในห้วง ๔ - ๕ ปีที่



ฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯว่าจะไม่ข้องเกี่ยวกับการก่อความไม่สงบ หมู่บ้านให้เกิดความปลอดภัย บรรยากาศ มีนประทับใจ ชาวบ้านหลายคนถึงกับ นายอนันต์ ดาหะมะ ผู้ใหญ่บ้านตาเปาะ ผ่านมาในพื้นที่ หมู่บ้านและบริเวณ

ใกล้เคียงเกิดเหตุความไม่สงบขึ้นบ่อยครั้ง ชาวบ้านส่วนหนึ่งถูกชักจูงเข้าร่วมขบวนการก่อความไม่สงบ โดยนำหลักศาสนามาบิดเบือนให้หลงผิด แต่ในปัจจุบันเมื่อกลุ่มทหารเข้ามาพัฒนาพื้นที่ ชาวบ้านได้รับทราบข้อมูลที่แท้จริง และมีความเข้าใจในหลักศาสนามากขึ้น

ทำให้พื้นที่เกิดเหตุร้ายลดน้อยลง กลุ่มแกนนำผู้ก่อความไม่สงบไม่สามารถอาศัยในหมู่บ้านได้ ต้องหลบหนีออกไป พื้นที่จึงมีความสงบสุขอีกครั้ง การร่วมปฏิญาณตนในครั้งนี้ เป็นเครื่องยืนยันว่าชาวบ้านในพื้นที่พร้อมที่จะปกป้อง ดูแลพื้นที่ของตนเอง และจะให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐต่อไป ”

นับจากวันนั้นเป็นต้นมา ชาวบ้านต่างมีสีหน้าที่บ่งบอกถึงความสุข ให้ความร่วมมือกับหน่วยเจ้าหน้าที่รัฐ และรัฐบาล ในการร่วมแก้ปัญหาการก่อความไม่สงบ เพื่อให้พื้นที่เกิดความสันติสุขอย่างยั่งยืน

สำหรับแกนนำ ๖ คน ได้เข้าร่วมโครงการปรับความคิดความเชื่อ โดยเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๒ พล.ต. ชिरชัย นาควานิช ผบ.ฉก.นราธิวาส ได้กระทำพิธีปลดหมาย พ.ร.ก.๑ ซึ่งมี นายจำลอง ไกรดิษฐ์ นายอำเภอเรือเสาะ, พ.ท.ชวิชัย ตั้งพิทักษ์กุล ผบ.ฉก.นราธิวาส ๓๐, และ พ.อ.ปิยะวัฒน์ เกลิมศรี ผกก.สภ.เรือเสาะ ร่วมเป็นสักขีพยาน



พล.ต. ชिरชัย นาควานิช ได้กล่าวกับผู้เข้าร่วมพิธีตอนหนึ่งว่า “ ทุกคนที่ถูกขบวนการก่อความไม่สงบ ชักจูงให้หลงผิด หากได้กลับตัวกลับใจหันมาให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐ ฝ่ายรัฐก็พร้อมที่จะให้โอกาสในการอยู่ในชุมชนอย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี มีความภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย และมีความปลอดภัย ไม่ถูกเพ่งเล็งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐอีกต่อไป ”

หน่วยพัฒนาสันติที่ ๓๐ - ๑๘ เป็นตัวอย่างที่ได้แสดงให้เห็นว่าการปฏิบัติงานที่มุ่งมั่น ทุ่มเท เสียสละ และจริงใจ สามารถที่จะทำให้การปฏิบัติงาน ซึ่งเต็มไปด้วยอุปสรรคนานัปการสามารถสำเร็จ ลุล่วงไปได้ตามภารกิจที่ได้รับมอบ ทำให้ประชาชน ซึ่งได้รับทราบข้อเท็จจริง เห็นถึงความจริงจัง จริงใจของเจ้าหน้าที่รัฐ ได้หันกลับมาให้ความร่วมมือแก้ไขปัญหาความไม่สงบ เพื่อทำให้เกิดความสงบสุขในพื้นที่ อย่างยั่งยืนสืบไป

พ.ต.เทพพิทักษ์ นิมิตร เรื่อง/ศปส.ฉก.นราธิวาส เรียบเรียง